

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Pubblicità inferiore 50%

Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978

Poduredništvo: 34133 Trieste - Trst - ul. Donizetti, 3 - Tel. 040/370846 - Fax 040/633307 - Poštni t/rn 10647493 Zadruga Goriška Mohorjeva

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

NAŠ UVODNIK

Naš tednik in...

Od kar obstaja televizija, je zašla pisana beseda v problematičen položaj, kjer se bori tudi za preživetje. To velja predvsem za nekatere dnevnikarje; toda iz istega razloga - vsenavzočnosti televizije - se slabo godi tudi tednikom. Morda pa so leti v še bolj delikatnem položaju.

Marsikateri naš bralec si ob tedenskem izidu našega časopisa lahko prav po pravici zastavlja vprašanje: zakaj naj bi bral Katoliški glas, ko prebiram že itak iste novice v dnevniku in mi jih je z vizualnimi didaskalijami na dolgo in široko že predstavila televizija? Res, opomba sploh ni odveč: zvečer televizija poroča o dogodku, ki ga bo dnevnik obravnaval šele naslednjega dne in čim ga vzamemo v roke, je njegova novica tudi marsikdaj že zastarela. Ta čas, ko so tiskarji sestavljali časopis, se je dogodek razvijal, televizijski reporterji na preži pa so razvoj posredovali v živo.

Ima torej tiskana beseda še pomen? Da; močnejše kot kdajkoli prej potrjujemo, da ima tisk televiziji navkljub pomembno vlogo in pa poslanstvo, za katerega ve vsakdo, ki rad bere. Če televizija dogodka posnema in kopiči, časopisje o njih razmišlja: podobe grede mimo, pisana beseda in njen red pa ostaneta.

Zlasti tednik more imeti samostojno vlogo: ne ponavlja že znanih novic v obliki kronike s površno oceno, kot je v navadi dnevnika, ampak jih poglobljeno komentira in prinaša to, o čemer drugi časopisi niso spregovorili. To je naloga našega glasila in nikoli se ne bomo mogli oddolžiti tistim, ki so ga ustanovili, če je ne bomo uresničevali.

Tudi tednik je posrednik družbe in teritorija in k njima se najprej obrača v zavesti, da se teden za tednom obnavljata. Globoko preobrate doživljamo pogosto ob vsakdanji normalnosti, zato smo tudi mi postavljeni v prvo linijo. Časopis nam je služba, ne pa sredstvo obračunavanja in izraza zaprtosti; kvečjemu je to kraj idejnih konfrontacij. Ne bojimo se povedati, da smo zvesti etičnim načelom in živim vrednotam pri poročanju iz svojega zornega kota; gre nam za jasnost linije, ki pa ne more biti omejena le na... Želimo si pridobiti zaupanje bralcev (vernikov in nevernikov), ki so na svoj način »gospodarji« in ne naš objekt. Naj nas odlikujeta ponižnost in spoštovanje resnice. Če se je pa zgodilo, da smo zgrešili, je bilo to v dobri veri.

Naš časopis nas vsak teden po vrsti postavlja pred preizkušnjo: ali ostajamo zvesti svojim vodilom? kaj bralec prejema od branja, ki ga ponujamo? Časnikarstvo je ustvarjalni poklic, ki se obrača na osebe, katerih svobodo spoštuje; to pomeni, da moramo pri svojem delu spoštovati ne samo svojo vest, ampak tudi vest suverenih oseb-bralcev. Postavlja se potreba po svobodnem tisku, takem, ki človeka osvobaja. To je naša zahtevna odgovornost. Zato pozivamo bralce, naj nas opozorijo, če se ne vedemo, kakor bi morali. Najbolj pogrešamo ravno to: da bi se bralci oglasili in izrazili svoje prepričanje, nas potrdili ali popravili.

Skrbeti za izhajanje tednika ni dobrodelno opravilo. V današnjem svetu je vsak proizvod, tudi kulturni, podvržen zakonom ekonomije in marketinga, zato je temeljnega pomena, da se med nami razvija prava, sodobna kultura časopisa. Razmere nam narekujejo profesionalnost in usposobitev novega kadra. Stopili smo na to pot. Želimo, da se bomo z našim glasilom ponášali kot z »rožico v gumbnici« in se ga ne sramovali; to je naš cilj, za njim stremimo.

Dušan Jakomin

Usode sveta ne krojimo z lažnimi številkami

V našem tedniku smo že obširno poročali o svetovni konferenci v Kairu o urejevanju naraščanja prebivalstva. Zopet se vračamo k temu predvsem zato, ker je bila kairska konferenca temeljnega pomena in je izhodišče za demografsko usmeritev celega sveta za prihodnje desetletje. Ker je imela katoliška Cerkev izredno pomembno vlogo, je prav, da še enkrat povzamemo najvažnejše ugotovitve, ki so jih v Kairu domala vse države podpisale.

Človek ima v ustih grenak okus, ko se spomni naravnost žolčnih napadov na predstavnike Vatikana, ki so v Kairu odigrali ključno vlogo. Če lahko strnemo v nekaj besed bistvo kairske konference o svetovni rasti prebivalstva, lahko rečemo, da so se postavili na eno stran predstavniki katoliške vere in tokrat prvič z njimi tudi najvidnejši predstavniki muslimanske veroizpovedi; na drugo stran pa razviti Zahod, ki ga je najbolje predstavljala naravnost imperialistična Amerika. ZDA so na konferenci namreč nesramno zahtevale, naj se v tako imenovanem revnem tretjem svetu nasilno in z vsemi sredstvi zavestno ustavi rast prebivalstva, medtem ko so predstavniki Vatikana zahtevali, naj se raje gleda na človeka kot na božjo podobo; naj se mu torej raje pomaga, da bo spodobno živel in tako lahko sam odločal, koliko otrok bo imel in to na naraven in krščanski način. Že sveti oče je pred konferenco velikokrat poudaril, da nasilno omejevanje rojstev z umetno kontracepcijo in nasilno sterilizacijo, ki smo ji vsak dan priče v revni Indiji ni rešitev za človeštvo. Papež Janez Pavel II. je nešteto krat poudaril, da se mora tretjemu svetu pomagati, da se bo ekonomsko razvil, kajti le dobre razmere lahko omogočijo družini, da lahko normalno in človeka vredno zaživi. Vse to je bilo na konferenci skorajda preslišano, saj so hoteli vsiliti tretjemu svetu splav in kontracepcijo.

Naravnost pošastno je, da se je govorilo samo o omejevanju rojstev, skoraj ničesar pa o gospodarskem in socialnem razvoju revnih držav, ki imajo največjo demografsko rast.

Tako se je v zaključnem poročilu nabralo 120 strani o rasti in omejevanju prebivalstva in samo sedem (sic!) strani je bilo namenjenih ekonomski rasti in napredku revnih držav.

Prvenstveno je torej šlo samo za omejevanje rojstev in naraščanja svetovnega prebivalstva, nič ali skoraj nič pa se ni govorilo o tem, kako vzgojiti ljudi in posebno še ženske za sodobno in zdravo družino. ZDA so skušale vsiliti najrevnejšim državam model, ki zanje ni sprejemljiv, katoliška Cerkev pa je prav tu odigrala svojo vlogo, saj je že prvi dan nasprotovala ameriškemu podpredsedniku Alu Goreju, tako da je ta skoraj izgubil živce, ko je skušal zagovar-

jati ameriške teze o zaustavitvi naraščanja prebivalstva na svetu.

Zanimivo je tudi dejstvo, da so v Kairu časnikarji in TV-poročevalci dobili statistike o prebivalstvu v posameznih deželah sveta zadnji dan in še te so bile velikokrat nalašč prekomerne in lažnive; s številkami so se igrali nalašč, da bi tudi revni videli, da bodo v prihodnosti postali še revnejši samo zaradi sebe in ne zaradi razvitih držav, predvsem Zahoda in ZDA, ki dnevno požrejo več energije in hrane kot revne države v celem desetletju.

Cerkev je preko svojih delegatov podpisala vse člene skupne izjave razen tistih, ki se tičejo splava in kontracepcije, ker je to protikrščansko in tudi protičloveško dejanje. Pod-

pisala je torej prvih 12 članov, naprej pa ne. Cerkev s papežem na čelu namreč še vedno vztraja pri tem, da je na svetu dovolj prostora za vse, samo porazdeliti je treba bogastvo; revnim je treba veliko bolj pomagati, da bodo sami zmogli zaživeti boljše življenje, ki je predpogoj za vsako sodobno in zdravo družino. Družina pa je za katoliško Cerkev temeljna celica življenja. Pred kratkim je papež rekel: »Razviti svet mora pomagati revnim, tako pomagati, da bo osnovna celica življenja-družinalahko zaživela človeka vredno življenje.«

Ta stališča je zagovarjala vatikanska delegacija v Kairu, drugo so bila samo natolčevanja na račun Cerkev.

Jurij Paljk

Slovenci v Italiji stopimo na skupno pot!

V slovenski javnosti v zamejstvu prihaja vedno bolj do izraza zahteva, da se na novih osnovah sestavi enotno politično zastopstvo Slovencev v Italiji. Jasno je namreč, da formula, ki je privedla do Enotne slovenske delegacije, ni več aktualna; med drugim manjka primerno zastopstvo za Slovence iz videmske pokrajine, odsotni so predstavniki raznih pomembnih skupin in strank.

Člani Slovenske skupnosti so letos pomladi na svojem kongresu temeljito razpravljali o tej zadevi in prišlo je do predloga, da se ustanovi neke vrste svet, ki bi se lahko imenoval Narodni svet Slovencev v Italiji. Da bi se o tem pogovorila z drugimi komponentami v naši skupnosti, je SSK predlagala javno srečanje; SKGZ je na začetku sicer kritizirala zamisel, vendar je v zadnjih mesecih prišlo do tolikih novosti, da je morala spremeniti svoje stališče. Dogodki, kot tisti v Sežani, ter zaostritev odnosov med Italijo in Slovenijo naravnost silijo v iskanje vseh mogočih oblik skupnega nastopanja.

Zaradi vsega tega je prišlo v soboto, 24. septembra, do izredno

uspešnega srečanja na sedežu SSK v Gorici, na katerem so se prvič soočile tradicionalne komponente Enotne delegacije (SSK, SKGZ, SSO, slov. komponenta PSI, PDS-DSL, RC-SKP) ter slovenska komponentna Severne lige in slovenske komponente Ljudske stranke; odsotni so bili samo zastopniki Zelenih.

Na tem sestanku je prišlo do soglasja glede potrebe po novem skupnem organu, ki naj bo sestavljen po kriterijih, o katerih bo še tekla razprava (primarne volitve po družinskih?); potrebno bo seveda izdelati izhodiščne točke programa za novi način zastopstva, ki ga morajo sprejeti vse komponente, zato da bo imelo pravo legitimnost. Nadalje je prišlo do soglasja glede nalog, ki naj jih ima novi organ: te morejo biti na začetku samo politične in sicer kot najvišje zastopstvo zamejskih Slovencev v odnosih do italijanske in slovenske vlade. Karspej bi lahko šlo tudi za naloge gospodarske in kulturne narave.

Sestanek se je zaključil s spodbudo stranki SSK, naj nadaljuje s prizadevanji za novi organ s pripravo

(se nadaljuje na 3. strani)

Posnetek s srečanja v Gorici. (Foto Studio Reportage)

8. in 9. oktobra mednarodno srečanje družin s papežem

Srečanje, ki je bilo zamišljeno kot slovesni zaključek mednarodnega leta družine, je pomemben dogodek, s katerim želi sv. oče še enkrat poudariti, da »je družina kot tipično poslanstvo laikov poklicana, da prek medsebojne ljubezni zakoncev in njunega služenja v prid življenju, izpričuje božjo prisotnost v zgodovini.«

Na srečanje, ki bo potekalo v soboto, 8., in v nedeljo, 9. oktobra, je najavljenih približno sto tisoč ljudi iz sto treh držav od Hrvaške do Burundija, od Iraka do Kube. V soboto zjutraj bo najprej molitveno srečanje v mnogih rimskih bazilikah; popoldne pa bo prvo srečanje s papežem na temu Družine, vi boste pričevali o meni (Famiglie, mi sarete testimoni). V nedeljo pa bo daroval Janez Pavel II. sv. mašo na trgu sv. Petra s posebnim blagoslovom za družine.

Srečanje bo v neposrednem televizijskem prenosu lahko doseglo tudi najbolj oddaljene domove in družine, saj bo nad petnajst državnih televizij neposredno prenašalo dogodek, druge pa posredno.

Na tiskovni konferenci ob predstavitvi programa letošnjega prvega svetovnega srečanja je bilo povedano, da ima srečanje dva cilja: prvega predstavlja sporočilo, da naj družina postane srce evangelizacije in pastoralnega animiranja, postane naj resnični temelj katoliške skupnosti. Drugi cilj pa predstavlja sporočilo, namenjeno civilnemu in političnemu svetu, naj si prizadeva pri delu za takšno družino, ki bi v svoji notranji trdnosti in enotnosti lahko bila garancija za rast celotne človeške družbe. Tudi zaradi tega načrtujejo, da bi takšno svetovno srečanje družin postalo redno in potekalo vsaka tri leta.

Spominsko slavlje v Logu pri Vipavi

V nedeljo, 25. septembra, se je ob 15. uri božjepotna cerkev v Logu pri Vipavi napolnila z verniki. Pred oltar so stopili g. škof Metod Pirih in kakih 20 somaševalcev, med njimi goriški škofov vikar g. Oskar Simčič in nabrežinski župnik g. Bogomil Brecej. Med mašo je pel zbor iz Vipave in nekatere pesmi tudi vsa cerkev. Božje ljudstvo se je zbralo predvsem zato, da bi se spomnilo zamolčanih žrtv medvojnega in povojnega nasilja na Vipavskem. Med

mašo je spregovoril g. škof, katerega nekaj misli objavljamo na drugem mestu.

Pri nas, na Vipavskem in na Krasi sicer ni bilo toliko nedolžnih žrtv nasilja kot npr. na Dolenjskem, vendar jih tudi pri nas ni manjkalo. V spomin na te žrtve so ob cerkvi postavili primeren spomenik s križem, ki ga je po maši blagoslovil g. škof. Prvi je nato občuten in ganljivo spregovoril g. Bogomil Brecej - glavni pobudnik slavlja -, ki je kot žrtve

Mrtvim v spomin, živim v opomin

V nedeljo, 25. septembra, sta bili dve značilni proslavi, ki se tičeta na poseben način naših primorskih ljudi. Dopoldne ob 11. uri so blagoslovili temeljni kamen za kapelico na Lajšah pri Cerknici. Obred je vodil škof Metod Pirih. V nagovoru je med drugim dejal:

Smo pomislili na krščansko sodelovanje v politiki, ko se sprejemajo nekrščanske odločitve? Smo pomislili (zlasti zdaj v Sloveniji) na neko obotavljivost kristjanov, da bi se vključili v politično življenje in s tem morda preprečili veliko huđega ter pripomogli k uveljavljanju evangelija v javnosti? Smo pomislili, da je navadnost vrednota, ki se ne menja kakor obleka? Smo pomislili končno na veliko majhnih razvad, ki jih imamo radi, a nas počasi oddaljujejo od Kristusa? Jezus je v tem oziru zelo strog, saj govori o »sekanju udov«, ki nas pohujšujejo, s čimer hoče reči, naj stvari vzamemo zelo resno.

Kot dobri Jezusovi učenci bomo sprejemali vsakega, ki ni proti nam. Za tistega, ki nam nasprotuje ali nas celo sovraži, pa bomo molili, naj ga življenje tako preizkusi, da se bo spreobrnil(...) Spominsko znamenje, ki bo zraslo tukaj, bo kazalo na mesto, kjer je bila prelita kri nedolžnih žrtv. Kazalo bo na še vedno neznan kraj, kjer počivajo njihove kosti.

LOG PRI VIPAVI

V Marijini božjepotni cerkvi v Lo-

gu pri Vipavi je bila popoldne ob 16. uri somaševana maša za pozabljene in druge žrtve vojne in revolucije na Slovenskem. Ljudje so se udeležili svete maše polnoštevno; s škofom Pirihom je somaševalo kakih dvajset duhovnikov. Med mašo je gospod škof imel nagovor, ki ga je takole zaključil:

Ko blagoslovljamo ploščo v spomin tukajšnjim žrtvam komunističnega nasilja, ne moremo, da ne bi pomislili na zadnja dva stavka današnjega drugega berila iz apostola Jakoba: »Gostili ste se na zemlji in se naslajali na klavni dan, napasli ste svoja srca. Obsodili, ubili ste pravičnega, ne upira se vam več.« Postavljamo in blagoslovljamo spominsko ploščo tukaj, v srcu Vipavske, ob cerkvi Materie Usmiljenja. K tej cerkvi teži ne le Vipavska, ampak tudi vasi z obronka Trnovskega gozda, tistega gozda, ki skriva v svojih breznicah prenekatero znano ali neznano žrtv v siljene bratomorne vojne. Plošča in napis na njej bosta govorila, da se je tudi na tem območju prelivala kri nedolžnih žrtv. Kazala bosta na še vedno neznan kraj, kjer počivajo njihove kosti. Ne bosta klicala po maščevanju, ampak po pravičnosti. Pri Materi Usmiljenja v Logu se bomo ob tem znamenju zbirali k molitvi za mir, spravo, sožitje. Prihodnje rodove naj nemo opozarja, kakšni so sadovi vojne in revolucije: Bog daj, da bi se eno in drugo ne ponovilo nikdar več.

Marijina božjepotna cerkev v Logu pri Vipavi

komunističnega terorja izgubil dvanajstletnega brata, dve sestri in očeta. Ugrabljeni so bili na domu v Žapužah in nato ustreljeni v gozdu v dolini Branice. Za njim se je oglašil dr. Justin Stanovnik v imenu Nove slovenske zaveze. Tako škof v cerkvi kot govornik ob spomeniku so

sicer obsodili vojne zločine, toda pozvali so tudi k odpuščanju in spravi zlasti mlajše rodove. Starejši ne moremo pozabiti teh grozodejstev, mladina pa naj skuša objektivno presoditi čase, ki so bili. Vsi skupaj pa molimo za vse žrtve in odpuščajmo, da nam bo odpuščeno. KH

OKENCJE

Smo pri Slavi

Ali se nam nikdar ne zgodi, da prihajamo k maši s čudnim - vprašljivim - notranjim zadovoljstvom? Spodobno oblečeni (pozimi morda v lepem toplem krznu) in ponosni na samega sebe kdaj pa kdaj oškropimo z bežnim pogledom prisotne in jih po svoje opredeljujemo... Tako je že šel mimo nas trenutek kesanja; opravili smo ga brez velikega prepričanja in posebne pozornosti.

In tako pridemo do Slave. Cerkev nam pri sv. maši polaga na usta čudovite besede in izraze, da bi si jih čim bolj osvojili. S prastaro in častljivo hvalnico Slavo vsi zbrani v Svetem Duhu slavimo samega Boga Očeta in prosimo Jagnje. Bog ne potrebuje naše slave; to, da ga lahko slavimo, je za nas dar. V skupnosti prisotnih zadobi spev posebno moč.

Toda k maši prihajamo pogosto obremenjeni s težo vsakdanjih skrbi; misel nam stalno uha-ja k opravljanju, načrtom in notranjim razpoloženjem. Ne da bi se zavedeli, smo že popolnoma raztreseni. Lahko se vprašamo: ali smo se potrudili v začetku maše, da bi se zbrali in se na primeren način uvedli v sveti dogodek? Ali se zavedamo, kaj opravljamo? Koliko se trudimo, da bi bili pozorni na to, kar izgovarjamo? Od časa do časa moramo overiti svoje razpoloženje.

Raztresenost je večkrat neukrotljiva, še posebno pri človeku, ki je v letih. Hvalimo, slavimo, molimo, poveljujemo Te... Slavospev se stopnjuje, naša duša se vzpenja. Bog pa upošteva tudi našo slabost; ve, da smo iz gline. Zato se ne jezimo preveč zaradi svoje raztresenosti!

Zakaj edino Ti si Sveti, Gospod, Najvišji...

Jože

V ponedeljek, 3. oktobra, bo v Marijinem domu v Trstu, ul. Risorta, ob 17. uri MESEČNA SV. MAŠA ZA EDINOST kristjanov. APOSTOLOSTVO SV. CIRILA IN METODA iz Trsta v ljubeznivo vabi svoje člane in prijatelje.

Božja beseda je kakor kruh...

2. oktober

27. navadna nedelja

»Na začetku stvarjenja pa ju je Bog ustvaril kot moža in ženo« (Mr 10,6)

Farizeji so preizkušali Jezusa in ga želeli spraviti v zadrego. Nekega dne so prišli k njemu z vprašanjem: »Ali je dovoljeno možu odsliniti ženo?« Oni sami glede tega vprašanja niso bili enotni. Obstajali sta dve rabinski tradiciji, ki

sta različno odgovarjali na to vprašanje. Prva je bila bolj stroga, druga pa zelo svobodnjaška. V drugi rabinski šoli, poimenovali Hillel, je bil razlog za ločitev lahko že v tem, če je žena postregla možu s prismojeno hrano. Komu bo dal Je-

zus prav, svobodnjakom ali tradicionalistom? To so hoteli vedeti farizeji.

Jezus se ni odločil ne za eno ne za drugo zakonodajo. Priznal je, da je bil Mojzes prisiljen v določenih slučajih predpisati ločitev zakona. Popustiti je moral zaradi človeške trdnosrčnosti, neprosornosti za božjo voljo. V isti sapi pa je Jezus odločno pribil, da pa v začetku stvarjenja ni bilo tako, kajti Bog je ustvaril človeka kot moža in ženo.

Bog je torej ustvaril človeka kot par. »In Bog je ustvaril človeka po svoji podobi, po božji podobi ga je ustvaril, moža in ženo ju je ustvaril« (1 Mojz 1,27). Mož in žena sta »človek« v božji zamisli. Človek postane zares človek v skupnosti med možem in ženo. To je zelo močno

poudarjeno v poročilu o stvarjenju človeka. To misel podkrepi čudoviti svetopisemski stavek, ki se kot rdeča nit vleče čez celotno Sveto pismo: »Ni dobro človeku samemu biti« (1 Mojz 2,18). Zato se človek najbolj naravno uresniči v življenjski skupnosti moža in žene.

Bog je hotel, da sta mož in žena kakor eno in da zato prekineta naravne vezi s svojimi starši ter se popolnoma posvetita drug drugemu. Ena postaneta po vezi njune ljubezni. Ena sta po združenju njunih teles. Ena postajata po odgovornosti, ki jo imata drug za drugega. Zato postane ta njuna življenjska združitev nerazvezljiva. Konkretizira in utrjuje se z rojstvom otroka ali otrok. Otrok, ki se jima rodi, je ka-

kor posvetitev njune življenjske skupnosti.

In tu, odgovarja Jezus farizejem, ki ga skušajo, je na delu Bog sam. Po združenju v zakonskem življenju Bog kliče moža in ženo k sodelovanju pri svojem stvariteljskem delu. Njegovo stvarjenje je delo ljubezni, snovanje mesa in duha, zemeljsko in obenem nebeško. V vsakem zakonu se Bog trudi nadaljevati svoje čudovito delo stvarjenja. Človek naj bi ne imel pravice ustavljati ga pri njegovem najbolj svetem opravilu stvarjenja. Pri vsaki poroki zato Cerkev izgovori novoporočencema Jezusove besede: »Kar je torej Bog združil, tega naj človek ne loči« (Mt 19,6).

Zvone Štrubelj

POLITIČNO DOGAJANJE V ITALIJI

Berlusconijev finančni zakon

Vlada je končno prišla na dan s finančnim manevrom, ki bi moral omogočiti državni blagajni, da zmanjša izdatke oziroma poveča dohodke za skupno skoro 50 tisoč milijard lir. Prvaki glavnih strank večinske koalicije so ga označili kot strog, a pravičen zakon, ki bo omogočil državi, da začne zaustaviti naraščanje javnega dolga, ki je dosegel že astronomske velikosti. Da je strog, ni dvoma; močno pa dvomimo, da je tudi pravičen: ali zasluži tako oznako zakon, ki določa samoprispevek (10 tisoč lir na dan kot prispevek za hrano) za tiste, ki se morajo zateči po pomoč v bolnišnico, ali pa predpisuje, da imajo zavarovanci (ob siceršnjem plačevanju ticketa) pravico do 175 tisoč lir zdravil na leto; kar bo šlo preko, pa bodo morali plačati sami?

Ni treba posebej dokazovati, da bodo prizadeti predvsem tisti, ki so najbolj potrebni pomoči. Prav tako ne more biti pravičen zakon, ki dviga starost za upokožitev na 65 let, ne glede na to, če je delavec že delal 35 let. Če bo vlada tako podaljševala delovno dobo, kje neki bo dobila nova delovna mesta za mlade? Berlu-

sconi je najprej obljubljal milijon novih delovnih mest, potem je šel na 300 tisoč, zdaj pa nihče ne govori več o novih delovnih mestih, kakor da bi bilo nesramno vprašati predsednika vlade, kako namerava spoštovati obljube, na katere je bil tako ponosen.

Sindikati pokojninske reforme seveda ne morejo podpreti in zato napovedujejo splošno stavko po vsej državi. Za Finija in tovarše je ta stavka seveda izraz političnega nasprotovanja vladi in nima nobenega opravek s pravicami ljudi.

- S

Še nekaj o sežanskem incidentu

Sežanski incident je bil odveč in še bolj odveč so polemike, ki mu sledijo, ker škodijo ugledu Slovenije in manjšini, sicer pa se zunanji opazovalec ne more znebiti vtisa, da so določeni krogi samo izkoristili priložnost za spodkopavanje Peterletovega zunanjega ministrstva. Sekretariat za Slovence po svetu je padel in se spustil v polemiko, ki je prekorajla meje oportunisti. Prišlo je do izmenjave pisem in javnih odgovorov, za katere bi bilo bolje, če bi potekali v zasebni obliki. Nalašč je prišlo do umika s pogovorov in do zaostrite, ki ni bila potrebna, in tudi do delitve naukov, ki nekaterim manjšinskim predstavnikom ne delajo časti. Tako si je npr. Bojan Brezigar zabil pravi avtogol, ko se je identificiral z anonimno osebo, ki je prestopila iz enega tabora v drugega. Tako je tudi Dušan Udovič za pobudami Sekretariata zaslutil nasvete in prigovarjanje enega dela manjšine. Čeprav so pomisleki še tako upravičeni, ne smejo voditi v arogantnost tistih, ki načeloma in zviška zavračajo sogovornike, ker ne spadajo v posvečeni tabor. Takih pravic ne bomo priznali nikomur, pa naj se slovenska notranja politika razvija v kakršnokoli smer.

B. Š.

Slovenci v Italiji...

(nadaljevanje s 1. strani)

vrste javnih tribun po raznih krajih naše dežele.

Ob tem prvem srečanju lahko ugotovimo, da ima v tem trenutku SSK dovolj moralne oblasti v našem zamejstvu, da more izpeljati tako težavno nalogo. Glavni razlog, ki sili komponente k združevanju, je ogroženost, ne pa realna želja po enotnosti; vendar tudi to ni povsem negativno v začetni fazi. Velika novost in neznanka pa so seveda nove politične skupine, ki so se formirale v zadnjih letih in ki zahtevajo svoj prostor v zastopstvu. Do izraza je prišla nadalje specifičnost problemov Slovencev videmske pokrajine.

Srečanje slovenske mladine v Stični

V soboto, 17. septembra, se je ogromno število slovenske verne mladine (pravijo, da jih je bilo okrog 8000) zbralo na tradicionalnem vsakoletnem srečanju v Stični. Geslo letošnjega srečanja je bilo TUDI JAZ POŠLJEM VAS, ki je obenem vodilo svetovnega srečanja mladine v Manili na Filipinih januarja prihodnjega leta. Dejstvo, da se slovenska mladina tako polnoštevno udeležuje tovrstnih srečanj, je znamenje, da je med mladino močno prisotna želja po odkritem medsebojnim spoznavanju, po lepih, vedrih odnosih in tudi po poglobljenem in posebej na verskem doživljanju. Lepa spodbuda za prihodnost, če bomo mladim le znali prisluhniti, zaupati in pomagati.

Izjava za javnost o slovenski manjšini v Italiji

Z velikim zadovoljstvom ugotavljam, da so se dne 24.9.1994 v Gorici zbrali predstavniki vseh političnih in civilnodružbenih komponent Slovencev v Italiji (poleg večno spornega Borisa Gombača tudi taki, za katere dejansko še ni nikoli nihče slišal) in s strpno ter plodno razpravo storili prvi korak k izgradnji novega, demokratično oblikovanega skupnega predstavnštva. Razpravljajci so hkrati ugotovili, da je bivše predstavnštvo, imenovano Enotna delegacija Slovencev v Italiji, definitivno preseženo ter da je že dolgo pred sežanskim srečanjem (!) zašlo v slepo ulico. Srečanje v Gorici je bilo delovno in tudi midva sva si naše srečanje v Sežani zamislila kot delovno; kot srečanje vseh slovenskih komponent in tudi angažiranih posameznikov, ki niso vključeni v organizacije. Najin namen je bil, da bi se pred začetkom razgovorov s predstavniki italijanske republike seznanila s kar najširšo paleto mnenj in pogledov na reševanje manjšinske problematike. Ves čas sva poudarjala, da ne gre za uradno srečanje državnega sekretarja s kakšno delegacijo Slovencev v Italiji in da Slovenija ne želi na noben način prehitovati reševanja problema skupnega demokratičnega zastopstva, ki je dejansko notranja stvar manjšine. Pa ni pomagalo nič. Nekateri, ki so komajda čakali, da planejo po nama, so priložnost zagrabilili z obema rokama. S pomočjo svojih medijev in svojih novinarjev so dvignili pravi vihar. Javno žaljenje in napadanje, ki je imelo namen naju osebno ponižati in diskreditirati, bo seveda imelo neugodne posledice.

In danes, ko je mimo sobotna Gorica, se upravičeno sprašujeva - zakaj; kakaj je bilo vse to potrebno?!

Toda sedaj je bolj pomembno nekaj drugega: važnejša je sobotna odločitev Slovencev v Italiji, da dosežejo novo enotnost za učinkovito nastopanje navzven in pri tem spoštujejo oziroma ohranijo tudi vso svojo notranjo pluralnost.

dr. Peter Vencelj
državni sekretar in
Rudi Merljak
svetovalec vlade

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
A B O N M A

Drago Jančar:
HALŠTAT, igra;
Vinko Möderndorfer:
TRANSVESTITSKA SVATBA,
komedija;
Marc Camoletti:
PRIDI GOLA NA VEČERJO,
komedija;
Josip Jurčič:
DESETI BRAT,
dramatizacija;
Peter Handke:
ČAS, KO NISMO VEDELI
NIČESAR DRUG O DRUGEM,
igra brez besed;
Sergej Verč:
SAMOMOR KITOV,
kriminalka;
William Shakespeare:
HAMLET, tragedija.

Vpisovanje abonementov od 10. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, ul. Petronio 4, telefon 632664.

V goriškem Kulturnem domu odslej tudi kinopredstave

Kinoatelj je izredno delaven in prav članom te pomembne kulturne

POGLED V SLOVENIJO

Zaskrbljujoč gmotni in moralni razvoj države

Komisija Pravičnost in mir pri Slovenski škofovski konferenci je sprejela izjavo z naslovom *Za demokratično pozitivnem pomenu*, v kateri ocenjuje sedanje politične, družbene, gospodarske in druge državne razmere, ki jih na splošno presoja kot kritične. »Vse preveč je ljudi, ki v želji po hitri obogatitvi segajo po moralno nedovoljenih sredstvih. Obstaja velika nevarnost, da bodo nižji sloji prebivalstva in delavstvo najmanj deležni napredka v gospodarstvu. Splošno moralno stanje se ne izboljšuje, ampak prej slabša, oblast pa se na pojave nepoštenega in nemoralnega ravnanja ne odziva ustrezno.« Posebej zaskrbljujoča pa je ocena, »da obstaja resna in vedno večja nevarnost bolj ali manj odkrite diktature ene gospodarsko, medijsko in politično premočne skupine.«

Sedanje stanje in težnje v Sloveniji podobno ocenjujejo tudi razni politiki, med njimi predsednik Socialdemokratske stranke Janez Janša, ki govori o nevarnosti, »da bi mafija prevzela oblast.«

Seveda je dovolj razlogov za zaskrbljenost glede prihodnjega razvoja odnosov, zlasti zaradi tega, ker si največja politična stranka - Liberalna demokracija Slovenije -, v kateri imajo pomembno, če ne odločilno vlogo nekdanji komunisti, poskuša prigrabiti vso oblast. Denar postaja poglavito izhodišče in merilo za vse, izjavlja nekdanji ravnatelj Varnostne informativne službe (pravne nasle-

dnice nekdanje UDBE) dr. Miha Brejc, ki se je nedavno pridružil Janševi Socialdemokratski stranki, »in težnja po dobičku si je podredila vse druge vrednote in moralna načela.« Razne sfere so zunanji izraz takih težnj po malikovanju denarja in dobička, pri čemer Slovenijo pretresa nova afeta z orožjem. Šlo naj bi za nedovoljeno trgovino oziroma tihotapstvo z orožjem v vrednosti okrog sto milijonov nemških mark. Povzročitelji te najnovejše afere bodo najbrž kot v dosedanjih podobnih primerih ostali neznan in neodkriti, javnost pa je osupla in ogorčena nad tem, kar se dogaja v slovenski inaci- ci demokracije.

Nemara so omenjena in druga neugodna gibanja dosegla vrh in se pripravljajo spremembe. Potrebna je drugačna vladna koalicija, v kateri bi se povečala zlasti vloga stranke Slovenskih krščanskih demokratov. Sedanja vladna koalicija ima nemara dovolj glasov v Državnem zboru, vendar ji večina Slovencev ne zaupa več. Premier dr. Janez Drnovšek se tega odlično zaveda in zaradi tega lahko pričakujemo bližnje spremembe v vladi, ki bi okrepila sredinsko usmeritev oziroma večji delež krščanskih demokratov. Ta stranka je, tako kaže, preostala notranjo krojo in začelo se je obdobje njenega ponovnega utrjevanja. Osvojila naj bi kar okrog 60 županskih foteljev od skupaj približno 160 občin, kolikor naj bi jih bilo po novem v Sloveniji.

F.Z.

Ob mednarodnem posvetu o manjšinah

Od četrtega, 22., do ponedeljka, 26. t.m., je v konferenčni dvorani ekonomske fakultete tržaške univerze potekal mednarodni posvet o kulturni vlogi manjšin v novi evropski stvarnosti. Okoli 70 docentov se je zvrstilo v petih dneh za predavateljsko mizo. Iz vsega tega je izšla precej pisana slika o stanju narodnih manjšin na evropski celinei.

Slovenska problematika je prišla do izraza v petek, 23. t.m., v nedeljo, 25., in ponedeljek, 26. t.m., ko so nastopili tako slovenski kot italijanski kulturni delavci z obeh strani meje; med njimi so bili pisatelj Fulvio Tomizza, Boris Pahor, Ciril Zlobec, Jože Pirjevec, Filibert Benedetič idr. Udeleženci so se tako seznanili s problematiko, ki je ljudem - zlasti Slovincem, ki živijo v teh krajih - dobro znana: večdesetletno čakanje na globalni zaščitni zakon, razlike v obravnavanju slovenske manjšine, ki živi v treh pokrajinah, vse večja

emarginacija naše skupnosti, slovenski ustvarjalni doprinosi itd. Prikazano je bilo tudi stanje italijanske manjšine v Sloveniji in na Hrvaškem.

Na posvetu je bila na splošno opravljena podrobna analiza stanja manjšin v evropskih državah na najrazličnejših področjih. Sestavila se je zelo pestra in pisana slika, ki je pokazala različne stopnje upoštevanosti in zaščitenosti manjšin ter njihovih tradicij in različnosti s strani posameznih evropskih držav. Osnovni namen organizatorjev posveta pa je bil v tem, da so udeleženci v teh petih dneh prejeli kopico informacij, s pomočjo katerih bi vsak v svoji sredi prispeval k ustvarjanju ozračja sožitja in strpnosti ter k temu, da bi različnost posameznih manjšin končno obravnavali kot bogastvo širše skupnosti. Brez teh vrednot pa ni mogoče graditi skupne Evrope.

Spet je izšel

organizacije se lahko zahvalimo, če bomo imeli v Gorici še eno kinodvorano, ki bo delovala vsak konec tedna. V petek, 30. t.m., bodo namreč začeli predvajati film z nedavno preminulim Massimo Troisijem *Poštari (Il postino)* in tako uvedli v letošnjo sezono filmski cikel Gorica Kinema v Kulturnem domu. Kinoatelj je pravijo, da bodo filmi v Kulturnem domu posebne vrste: našli naj bi rdečo nit med dobrimi avtorskimi filmi in komercialnimi uspešnicami. Kot prvi bo film s *Troisijem Poštari*; v naslednjih tednih bodo zavrteli *Mazzacuratijevega Bika (Il toro)* in *Ameliovega Lamerica*.

6. Koroški kulturni dnevi na Primorskem

Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice, Slovenska prosveta iz Trsta in Krščanska kulturna zveza iz Celovca prirejajo od 6. do 16. oktobra letos 6. Kulturne dneve na Primorskem. Večdnevna prireditev je izjemnega pomena za nas, saj nam bodo koroški Slovenci prikazali svoje delovanje in specifično svojo kulturo.

V petek, 7. oktobra, bo ob 18. uri svečana otvoritev likovne razstave na Travniku. V galeriji Katoliške knjigarne bodo namreč odprli razstavo likovnih del odličnega koroškega slikarja Valentina Omana in slikarke Zorke Losikandl. Za glasbeni uvod v lepo razstavo bosta poskrbela Kristian Filipčič in Jasna Kasl. V nedeljo, 9. oktobra, bo v Naborjetu v Kanalski dolini ob 17. uri otvoritev razstave narodnih noš z naslovom Noša in oblačilna kultura pri Zilji. Ob tej priložnosti bo dr. Marija Markovič predstavila knjigo Zilja, Milka Kriegel pa bo spregovorila o ziljskih nošah. Na prireditvi bosta prepevala Višarski kvintet in družina Zwitter iz Zahomca. Prav tako bo v nedeljo, 9. oktobra, v župnijskem domu Antona Gregorčiča v Štandrežu ob 17. uri, poetična predstava mladinske lutkovne skupine Katoliškega prosvetnega društva Šmihel. Lutkarji bodo predstavili delo Tonea Svetine Drevo nad prepadom. Predstava bo zanimiva tudi zato, ker bo šlo za predstavo senčnih lutk. V ponedeljek, 10. oktobra, bo v Trstu v Slovenskem stalnem gledališču predstava s petjem, plesom in glasbo. Po koroških motivih je gledali-

ško predstavo napisal Marjan Pungartnik in ji dal naslov Sonček, kje si? Gledališko delo bo predstavila skupina Lutke mladje, uro nastopa bodo sporočili naknadno. V sredo, 12. oktobra, bosta ob 19. uri v Gorici nastop in srečanje gojencev koroške Glasbene šole, Glasbene matice iz Žabnic in Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel iz Gorice. V nedeljo, 16. oktobra, pa bo v sodelovanju z Zvezo kulturnih organizacij iz Nove Gorice v Primorskem dramskem gledališču v Novi Gorici ob 17. uri veliki koncert Carmina Burana skladatelja Carla Orffa. Kantato za zbor in soliste bodo predstavili MePZ Danica iz Št. Primoža, MePZ Peca iz Globasnice, mešani in mladinski pevski zbor ZG/ZGR za Slovence iz Celovca, Studio Percussion iz Gradca ter člani orkestra Slovenske filharmonije iz Ljubljane. Gre za velik koncert, saj se bo na goriškem odru zbralo okrog dvesto nastopajočih pevcev in glasbenikov. Solisti na koncertu Carmina Burana bodo Norina Radovan - sopran, Marjan Trček - tenor, Jožko Kovačič pa bo pel bariton. Klavir bosta igrala Andrea Wuzella-Močilnik in Toni Kernjak, dirigiral pa bo Stanko Polzer. V okviru bogate predstavitve kulture slovenskih Korošcev na Goriškem je predvideno tudi srečanje predstavnikov kulturnih in političnih organizacij iz Koroške in Primorske. Srečanje bo že v petek, 14. oktobra.

Vsekakor bodo 6. Koroški kulturni dnevi na Primorskem lepa priložnost, da spoznamo življenje in

KNJIŽNE NOVOSTI

Jožko Kragelj

IO PRETE NELLE PRIGIONI DELL'EX JUGOSLAVIA

Come ho potuto conservare la fiducia in Dio e in me stesso nelle grandi e piccole atrocità della vita fra le sbarre.

Zlatomašnik Jožko Kragelj je bil eden tistih slovenskih primorskih duhovnikov, ki so bili po drugi svetovni vojni v Jugoslaviji po krivici in z lažnimi obtožbami obsojeni na dolgoletno ječo. Gospod Kragelj je bil pod komunističnim režimom celo obsojen na smrt; kasneje so ga pomilostili, vseeno pa je veliko let prebil v jugoslovanskem arestu. Kjer in kakor je le mogel, je pisal; večkrat celo na toaletni papir. Ko se je iz lagerja vrnil domov, je ves material zbral v delu, ki je najprej izhajalo kot podlistek z naslovom *Moje celice v slovenskem verskem tedniku Družina, nato pa je bilo izdano na*

kulturo Slovencev, ki živijo svoje zamejsko življenje v drugačnih družbenih in državnih razmerah kot pa mi. So pa koroški dnevi tudi edinstvena priložnost za spoznavanje med Slovenci in za navezovanje novih prijateljstev ter za načrtovanje novih, plodnejših sodelovanj na kulturnem področju.

Jurij Paljk

veliko željo bralcev v knjigi, ki je na Slovenskem doživela velik uspeh. Gospod Jožko Kragelj sedaj doživlja svoj drugi uspeh, saj prihaja prav v teh dneh med nas italijanski prevod njegove knjige. Založba Paoline (*Figlie di San Paolo*) je dala na trg izredno lepo oblikovano knjigo, ki nosi naslov *Io prete nelle prigioni dell'ex Jugoslavia-Jaz duhovnik v zaporih bivše Jugoslavije*. Knjigi so dodali še podnaslov: *Kako sem lahko ohranil zaupanje v Boga in v samega sebe v velikih in majhnih grozotah v življenju za zapahi*. Knjigo Jožka Kraglja je v italijanski jezik prevedel Barto Bertotti. Uvod je napisal dr. Drago Klemenčič. Knjigi na pot je tedaj dodal svoje besede ljubljanski škof - tudi sam zapornik - Stanislav Lenič. Oba zapisa sta tudi v italijanskem prevodu. Knjige ni potrebno posebej predstavljati slovenskim bralcem, ker jo poznajo; če pa je ne, bi jo morali prebrati, saj govori o zamolčani zgodovini polpretekle dobe. Kragelj piše hitro in sočno, tak je tudi italijanski prevod; temu je duhovnik Kragelj pripisal še dodatek, v katerem prikazuje italijanskemu bralcu v skopih besedah zgodovino slovenskega ljudstva. Knjiga je izšla v zbirki *Uomini-fatti-problemi in obsega 250 strani zanimivega branja, na moje veliko veselje so vsa slovenska imena zapisana točno in tudi šumnikov italijanska založba ni pozabila*. Knjigo priporočam vsem tistim, ki je še ne poznajo; lahko pa je primerna tudi kot lepo darilo našim italijanskim prijateljem, ki ne poznajo dovolj slovenske zgodovine.

Jurij Paljk

Iz Beneške Slovenije

»Špetska dvojezična šola je imela in v prihodnosti bo še imela evropsko podporo« je izjavila prof. Helena O Murchu, predsednica urada za manj razširjene jezike pri Svetu Evrope. V četrtek, 15. septembra, je namreč obiskala ob začetku novega šolskega leta špetsko dvojezično središče in se podrobno pozanimala o tej problematiki, ki jo - kot sama trdi - v Evropi dobro poznajo in cenijo. Evropske državne šole doživljajo postopno krčenje predvsem zaradi demografskega padca, medtem ko šole manjšinskih skupnosti kažejo pozitiven trend. To lahko trdimo tudi o šolah v videmski pokrajini, kjer se učno osebje ne ubada s problemom števila vpisanih dijakov, temveč mora iskati predvsem rešitve nešolskim problemom, kot so finančna stiska nedržavne šole. O beneški šolski realnosti pa se bo še govorilo v prvi polovici novembra, ko bo v Špetru mednarodno posvetovanje o temi Otroški govor in manjšine; to bo tudi priložnost za poglobitev in soočenje z drugimi podobnimi, čeprav vedno različnimi, manjšinskimi realnostmi v Italiji.

Novo šolsko leto se v Špetru začne tudi za Glasbeno šolo, ki je podružnica Glasbene matice iz Trsta. Otvoritev in začetek lekcij klavirja, harmonike, kitare, flavte in violine bosta v ponedeljek, 3. oktobra; spregovorili bodo tudi o še nerešenih problemih in o iskanju najprimernejše poti, da bi se glasba še bolj uveljavljala v kulturni stvarnosti Beneške Slovenije.

Erika Jazbar

Bili smo pozorni na uvajanje sprememb

Minilo je že stoletje, odkar se je začela naša zgodovina. Čas je hitro minil, ker smo vselej z navdušenjem delali za to, da bi vedno novim zahtevam zadostili z vedno novimi uslugami, ki temeljijo na učinkovitosti, dinamičnosti in razpoložljivosti. Dejansko smo uresničili to, kar želijo ljudje naših krajev. Ker smo vajeni uvajati novosti, smo se sedaj tako spremenili, da lahko vsem nudimo ugodnosti Zadrúžnega Kredita. Potem ko je preteklo stoletje, se ponajam z živahnostjo, ki je lastna komaj rojeni ustanovi. Za skupni blagor bomo pritegnili vse k našemu načinu dela in skupnega življenja.

VČERAJ, KMEČKA IN OBRTNIŠKA HRANILNICA

CREDITO COOPERATIVO

ZADRUŽNE KREDITNE BANKE FURLANIJE-JULIJSKE KRAJINE

Smo v rokah sodnikov?

Kaj pravzaprav funkcionira v Italiji? Malo pogledimo okrog, pa bomo uvideli, da malokatera stvar gre, kakor bi morala. Šola? Vojska? Vlada? Ne naštevamo dalje, da se ne bi dolgočasili.

Nekateri pravijo, da dobro deluje sodstvo in navajajo afero »čiste roke«. Končno je spravilo nekatere za zapahe...

Toda pogledimo stvar pobliže. Sodniki bi morali biti politično neodvisni, objektivni. Toda malokdaj je bilo tako. Sodniki so se večkrat postavili v službo mogotcev in bili njihova desna roka.

Toliko opevana francoska revolucija ni prinesla tiste socialne rešitve, ki jo je obljubljala. Robespierre (1758-1794) se je posluževal Saint-Justa, ki je obsojal desno in levo, med temi veliko nedolžnih.

Stalin, Mao Tse Tung, Tito, Hitler, Mussolini, (da neštujemo le najbolj znane), niso ubijali nasprotnikov s svojimi rokami. Posluževali so se sodnikov z upognjnim hrbtom, ki so razsodili, kakor jim je bilo ukazano. Cela vrsta sodnikov se je na žalost pokoravala partiji, trinogom in pokorno sodila trumo nedolžnih. Tako je bilo tudi v naši Sloveniji.

V Italiji je sedaj v ospredju sodstvo, ki se je postavilo na vrh države in začelo s čistko. Prišel je njegov trenutek slave in ga kar dobro izkorišča. Aretira politike na desni in levi, tudi podjetnike, ki so zakrivali zločine proti javni imovini. V redu: kdor je kradel, sleparil, izkoriščal svoj po-

ložaj, naj ga sodi pravica. Toda tudi on je človek in ni prav, da se ga javno poniža in da se čimprej poskrbi za razsodbo. Osumljenec še ni zločinec. Toda kje so bili prej ti sodniki, ko so bili politiki še na površju in se jih takrat niso upali dotakniti, čeravno so vedeli, da... Sedaj, ko so politiki in podjetniki pred javnostjo padli v nemilost, jih pošiljajo v ječo.

Bojimo se, da ti sodniki iščejo le svojo slavo, da so se celo postavili v prvo vrsto v vodenju države; to jim ne pristoja. Sodnik naj sodi in naj ne vlada.

Med sodniki so bili tudi taki, ki so bili povezani ali vsaj popustljivi do mafije, camorre in 'ndranghete. To je bilo vidno tudi nam laikom, ko so bile sodbe nekaterih osumljenec zelo mile.

Sedaj so postali »primadonne« v državi, prišel je njihov trenutek slave, kraljujejo na prvih straneh časopisov in TV-poročil ter se predstavljajo kot rešitelji državne usode.

Toda če se tebi ali meni zgodi huda krivica, lahko tudi usodna, išči pravico na sodišču... Kaj se ti bo zgodilo? Sodniki enostavno ne bodo imeli časa zate, ker kot navaden državljan zanje nisi zanimiv. Stvar se bo zavlekla leta in leta, ime bo po nedolžnem umazano in boš nastradal.

Naj zaupamo takemu sodstvu? Sodniki naj končno nehajo biti spektakularni in naj raje postopajo še tam, kjer si do sedaj še niso upali.

g.s.

Nagrada Srečko Kosovel

Javno večnamensko kulturno središče na Tržiškem razpisuje nagrado za prevod proznih in pesniških del iz slovenščine v italijanski jezik z namenom, da bi prispevalo k poznavanju slovenske kulture in pospeševalo medsebojno razumevanje med Italijani in Slovenci. Na razpolago so tri lepe denarne nagrade s skupno vrednostjo 4.500.000 lir: dva milijona lir za najboljši prevod proznega dela, en milijon in pol za najboljši prevod pesniške zbirke iz slovenščine v italijansko. Milijon lir vredno nagrado bo dobil tisti, ki bo prevedel iz slovenskega jezika v italijanskega knjigo za otroke. Na natečaju lahko sodelujejo polnoletne osebe ne glede na narodnost in na državljanstvo; sodelovanje je brezplačno. Tekste prevodov je treba poslati na naslov CCPP-Javni večnamenski center, ulica 24. maggio 8, Ronke-Ronchi dei Legionari-Gorica. Teksti morajo biti natipkani in oddani najkasneje **do 31. oktobra letos**. Na ovojnici mora biti označeno, za katero prevedeno zvrst gre; zraven je treba priložiti zaprto ovojnico z osebniimi podatki in točnim naslovom. Avtorji nagrajenih prevodov bodo dobili priznanja in denarne nagrade, večnamenskemu centru pa je dopuščena možnost publikacije del. Ocena petčlanske komisije centra je dokončna in proti njenemu sklepu se ni mogoče pritožiti. Za vsako zvrst prevodov sta predvideni največ dve enakovredni nagradi. Ker je pobuda centra iz Ronk izredno lepa, upamo, da se bo javilo veliko prevajalcev tudi iz naših krajev.

-jp-

Še nekaj o proslavi Gregorčičeve 150-letnice rojstva

Skoraj vsakemu Slovincu je najbrž znano, da poteka 15.10. letos 150. obletnica rojstva pesnika-duhovnika Simona Gregorčiča.

Prvi del duhovne proslave je potekal lepo v župnijski cerkvi v Kobari-du. Odbor je povabil g. škofa Metoda Piriha iz Kopra. Ker pa ga ni bilo v domovini, ga je zastopal generalni vikar g. Renato Podbersič. Prepeval je domači mladinski zbor. Med mašo so bile tri primerno kratke Gregorčičeve deklamacije in prošnje na njegovo besedilo. Govornik je, naslonjen na besedilo božje besede, lepo prikazal Gregorčiča kot človeka, odprtega za služenje Bogu in ljudem. Postavil nam ga je za zgled. Prireditelji ga niso mogli slišati, ker ni bil navzoč nihče izmed njih. Bil pa je navzoč celo vicekonzul iz Trsta. Za drugi del proslave je poskrbelo 32 sponzorjev. V lepem naravnem amfiteatru na jugu vasi Vrsno so postavili, po zamisli režiserja Marjana Bevka, velik polkrožni oder. Režija istega avtorja je bila lepo izpeljana. Pesmi okrog 120 pevcev so se lepo prepletale z deklamacijami in recitacijami. Uvodni govor ministra za kulturo g. Pelhana je vabil vse k oživitvi narodne kulture in k edinosti, da ne bi sicer danes Gregorčič moral zapeti: Slovenca nikar! Slavnostni govornik pisatelj Miran Košuta iz Trsta pa je pozval matično domovino, naj kaj več stori za slovensko kulturo v zamejstvu, pa tudi k idealizmu, ki ne računa samo na denar. Primerno izbrane in izvrstno podane so bile vse recitacije igralcev Silve Čušin, Borisa Ostana, Janeza Starine in Bineta Matoha ter pastirčka Andreja Terlikarja.

Le pri branju Gregorčičevih proznih spisov so se mnogi spraševali: »Pa kdo je to napisal? A Gregorčič? Ni mogoče! Saj je pisano za današnje razmere in čase!« Med branjem so se mnogi (posebno izmed spredaj stoječih pevcev) hudomušno ozirali naprej, kjer so sedeli oblastniki in sredi med njimi novopečeni predsednik, naše gore list, g. Jože Školč. Najbolj žalostno pri proslavi pa je bi bilo to, da ni bilo vsaj desetkrat toliko ljudi; da ni bilo organizirane šolske mladine, da je nekaj mlajših v neposredni bližini celo motilo z glasnim govorjenjem. Zaman se je izgovarjati s slabim vremenom in televizijo. Pri nogometnih tekmah vztraja, na desetisoče ljudi ure in ure v najslabšem vremenu! »Živimo iz Gregorčiča...« »Narod bo živel, dokler bo živel Gregorčič in obratno« (France Bevk). Tako so zaključevali govorniki. Pesnik sam pa bi bil najbrž najraje slišal »Naš čolnič pogube otmimo«...

F.R.

Sv. oče blagoslovil križ iz Mostarja

Sedem zdravnikov iz Mostarja je prineslo v Rim preprost lesen križ za bolnišnico v Novi Bili, 50 km od Sarajeva. Prinesli so ga, da bi ga sv. oče blagoslovil. Rekli so: »Križ je edini znak upanja; gledati ga, poklekati

predenj v molitvi pomeni za nas zamisliti se v skrivnost trpljenja, ki more najti odgovor samo v Kristusu.«

Papež je blagoslovil križ pri splošni avdienci v Vatikanu, dne 21. septembra.

Zelo pozorni bomo na tradicijo

Odslej se bomo se odzivali na zahteve družine, kmetijstva in obrtništva. Prav tako se bomo odzivali na zahteve trgovine, industrije in katerega koli drugega področja gospodarskega življenja. Krajevni skupnosti bomo dali na razpolago ves pridobljeni dobiček, ki bo izhajal iz naših novih dejavnosti, ki jih bomo opravljali na že ustaljen način tako, da bomo dajali prednost odnosom med osebami. Vasa banka siri svojo prisotnost na gospodarstvo, kot zahteva trg oziroma tako, kot vi želite, za skupni blagor ob spostovanju tradicije.

Tvoja domača banka

DANES, KREDITNA ZADRUŽNA BANKA

Demagogija desnice

»Nove« politične sile, ki trenutno vladajo v Italiji in tudi v naši goriški občini, so znane po spretnem izkoriščanju sredstev javnega obveščanja za pridobivanje privrženecv in somišljenikov. Tudi če so njihovi nastopi vsebinsko zelo revni, imajo uspešen vpliv na družbo predvsem takrat, ko ostanejo brez alternativnega odmeva.

V Gorici smo bili v zadnjih tednih priče prenovljenemu demagoško-propagandističnemu vrenju, ki ga podtikajo predstavniki gibanja Forza Italia in Nacionalnega zavezništva. Prejšnji teden je na dnevniku Il Piccolo izšlo pismo za javnost, ki so ga podpisali svetovalci prej navedenih političnih strank v štandreskem rajonskem svetu. Zgražajo se nad predstavniki večine, ki jo v njem predstavljajo SSK in Progresisti, ker niso sprejeli njihovega predloga, naj bi štandreški rajonski svet organiziral ob sobotah zvečer poseben avtobus, ki bi vozil mlade v diskoteke izven naše dežele. Na podlagi mnogih neresnic in samo zaradi tega nesprejetja obsojajo vse druge politične sile, češ da so izredno cinične do mladine in njihovih problemov, češ da imajo usta sicer polna lepih besed, ko pa je treba narediti nekaj konkretnega za mlade (avtobus za v diskoteke?), si umijejo roke.

Semplicistični in nekonstruktivni ton omenjenega pisma jasno izpričuje, kako mladi desničarski svetovalci, ki se prikazujejo kot rešitelji problemov mladine, zelo malo poznajo kompleksni in obširni svet mladih. Dejstvo, da ga zreducirajo na

avtobus za v diskoteke, je naravnost poniževalno do samih mladih, do njihovih globljih idealov, želja in hrepenenj po boljši družbi. In še: kako lahko zahtevajo, da bi rajonski svet uporabljal javni denar v take namene ob vseh problemih, ki jih doživlja današnja družba?

Nov propagandistični napad beležimo še na straneh izrazito facioznega, pristranskega in neobjektivnega goriškega tednika Il giornale di Gorizia, ki je dejansko glasilo goriške Forza Italia in skrajne desnice. V zadnji številki je namreč prisoten članek, v katerem se avtor zgraža nad dejstvom, da bodo letos v štandreskem vrtcu zaradi večjega števila slovenskih otrok odprli še eno slovensko sekcijo, medtem ko bodo Italijani, ki jih je tudi manj, imeli samo eno. Avtor se boji, da je to »oblika emarginiranja italijanskih otrok.« Nadalje še pravi, da se zaradi tega »rojeva med italijanskimi in slovenskimi otroki rivalstvo.« Kako je lahko mogoče, da se med otroki v vrtcu rojeva rivalstvo zaradi nove slovenske sekcije? Ali so danes tako majhni otroci že politično občutljivi? Rivalstvo lahko nastane le, če ga podpihujejo odrasli. Bati se je, da ima omenjeni članek prav ta namen. Članek vsekakor obljublja štandreškemu rajonskemu svetu odločen boj zaradi tega vprašanja.

V isti številki časopisa (z velikim naslovom na prvi strani) je tudi oster napad na goriški Kulturni dom, tako da se zares postavlja vprašanje, kakšen je namen vsega tega demagoškega razburjanja javnosti. **DH**

Predstavitve Rebulovega romana Kačja roža v Gorici

V goriškem Kulturnem domu bo v četrtek, 6. oktobra, ob 18. uri v okviru četrtkovih srečanj z avtorji srečanje s pisateljem Alojzom Rebulo. Tržaški pisatelj je slavil letos sedemdeset let in ob tej priložnosti je več založb izdalo ali ponatisnilo njegove knjige, največkrat njegova zgodnja dela. Tudi založba Mihelač iz Ljubljane je ena od teh. Natisnila je predelavo Rebulove drame Operacija Timava. Sedaj je roman Kačja roža že v prodaji, predstavili so ga že v Ljubljani, v Gorici pa ga bodo v četrtek. Na prireditvi v Kulturnem domu bo prisoten sam pisatelj Rebul, ki ga bo predstavila urednica založbe Mihelač Marjeta Novak-Kajzer. Roman Kačja roža je globoko občuteno delo, ki predstavlja boj Slovencev za narodno preživetje na Tržaškem v začetku dvajsetih let tega stoletja. Napor tedanjih tržaških Slovencev je prikazan dramatično, posebno poudarjen je v knjigi prvi tržaški proces. Četrtkova srečanja z avtorji v Kulturnem domu želijo tudi letos prikazati in predstaviti goriškemu občinstvu čimveč slovenskih piscev, pesnikov in mislecev ter politikov. Srečanje in predstavitev Rebulove knjige Kačja roža organizirata skupaj Kulturni dom in goriška Katoliška knjigarna s Travnika. Ob predstavitvi Rebulovega romana bo pisatelj na voljo za podpisovanje knjig, ki bodo na prodaj. **-JP-**

Razstava ob 50-letnici Primorskega dnevnika

V Gorici so v četrtek, 22. septembra, svečano otvorili razstavo ob 50-letnici Primorskega dnevnika. Razstavo so pripravili že lansko leto v Trstu, v Gorici pa razstava sovpada s petdesetletnico, ko je prehodnik Partizanski dnevnik po začetnih ciklostilnih izdajah prvič začel izhajati v tiskani obliki. Razstavo v Gorici so priredili Primorski dnevnik, goriški Kulturni dom ter Narodna in študijska knjižnica iz Trsta. Razstava je na ogled v foyerju Kulturnega doma, in sicer na 55 preglednih razstavnih panojih, na katerih so izredno lepo prikazani pomen, tehnika in vsebina Partizanskega dnevnika. Ob otvoritvi razstave v Gorici so spregovorili Milan Pahor za knjižnico iz Trsta, ki je prispeval zgodovinski opis partizanskega tiska na Primorskem v času druge svetovne vojne. Pred njim sta o pomembnosti razstave spregov

Ob mednarodnem letu družine Srečanje za družino - Štandrež - 1. in 2. oktobra

V času, ko osnovna celica naše družbe doživlja hudo eksistencialno in moralno krizo, v času, ko v zahodnem industrializiranim svetu beležijo katastrofalen padec števila porok in osupljiv podatek o vse številnejših razdorih tistih maloštevilnih zakonov, ki je bilo sklenjenih, da seveda o vzročno-posledičnem opisu rojstev (in to celo v tistih družinah, ki vztrajajo na skupni življenjski poti) sploh ne govorim, je zelo aktualno govoriti o družini in njenem pomenu. Skoraj ne mine dan, da ne bi v dnevnem časopisu brali o krizi sodobnega sveta, o uničujočem virusu potrošniške družbe, ki je na Zahodu povzročil proces razpadanja družine, na Vzhodu (tu mislim predvsem na vzhodno Evropo) pa naj bi za isti fenomen imel glavno odgovornost socializem s svojim načrtnim »podržavljanjem« družine. Slovenski zamejci v Italiji žal v tem nismo izjema, prej nasprotno, saj od konca druge svetovne vojne naprej beležimo stalen padec rojstev kot očitno posledico krize neke institucije, katere ideolog (istočasno pa tudi njena tarča) je s svojo »izkrivljeno« mentaliteto prav človek. In če je že res, da je vsak posameznik v svojem malem odgovoren za stanje širše skupnosti, kateri pripada, potem ne vzbuja nikakršnega začudenja dejstvo, da se vse več občutljivih posameznikov za omenjeno problematiko zanima in nanjo opozarja. Tako smo v minulih dneh lahko brali v našem tisku serijo člankov o našem prirastku, o našem šolstvu, o naših čedalje manj številnih slovenskih družinah. Ob ugotavljanju vseh navedenih dejstev in ob priložnosti že

omenjenega mednarodnega leta družine se nam je zdelo nekaterim zakoncem iz goriške nadškofije koristno, če v zamejstvu organiziramo dvodnevno srečanje za družine, ki bo potekalo 1. in 2. oktobra v Štandrežu, in sicer v domu Antona Gregorčiča. Srečanje bo edinstvena priložnost za medsebojno izmenjavo stališč o tej pereči problematiki ob sodelovanju priznanih strokovnjakov za družino. Program, ki smo si ga zamislili, bo obsegal dva tematska sklopa: v soboto zvečer bo predavatelj msgr. Renato Podbersič spregovoril o medsebojnem spoznavanju in rasti v zakonu, o ljubezni v posameznih obdobjih zakona. Naslednjega dne pa bo okrogla miza na osrednjo temo: Svobodna vzgoja ali vzgoja za svobodo?, pri kateri bodo sodelovali Veronika in Marko Bernard kot zakonski par (posredovala nam bosta svoje izkušnje v zakonskem življenju), Marija Strojnik kot otroški psiholog, zdravnica Alenka Kušar in pediater Tone Kuntelj. Sicer pa se bo program v nedeljo začel ob 10.30 s sveto mašo, ki ji bo sledila ob 11.30 likovna delavnica za otroke - vodila jo bo likovna ustvarjalka Jasna Merku. Ob 12.30 bo skupno kosilo, ob 15.00 pa že omenjena okrogla miza. Srečanje se bo sklenilo s predstavo Igra zamenjav ali Skupaj je lepše, v režiji Lučke Susič, izvajal pa jo bo gledališki krožek Slovenskega kulturnega kluba iz Trsta. Na srečanje so vabljeni vse družine in pari, ki jim je do tega, da bi se tudi pri nas ovrednotila družina in njeno poslanstvo. **Adrijan Pahor**

Koncert tržaškega zbora Jacobus Gallus v Štandrežu

Zbor Gallus med izvajanjem (Foto Studio Reportage)

V nedeljo, 25. septembra, je bil ob 17. uri v cerkvi sv. Andreja v Štandrežu doživet koncert tržaškega zbora Jacobus Gallus, ki ga vodi dirigent Janko Ban. Koncert v Štandrežu je bil uspešen, cerkev pa polna, kar je izjemen uspeh za začetek kulturne sezone in ob dejstvu, da je bila ob isti uri na Goriškem vrsta drugih prireditev. Namesto gole kronike in zapisa o koncertu objavljamo lepo razmišljanje dirigenta zbora Janka Bana. V kratkem esesu nam spregovori o glasbi, ki so jo njegovi pevci izvajali v Štandrežu. (ur.)

Vsak izvajalec čuti posebno zadoščenje, če njegova izvedba dobi pravi akustični odziv v prostoru, v katerem nastopa. Seveda to ne pomeni, da je vsaka akustika dobra za katerokoli glasbo iz katerekoli obdobja: vsaka naj bi zazvenela v prostoru, podobnem tistemu, za

katerega je nastala, in v njem doživljala izvedbe v svojem času. Pri današnjem izvajanju glasbe se je treba prepogosto zateči h kompromisom glede ustreznega akustičnega prostora; razen takrat, ko izvajamo cerkveno glasbo v cerkvi.

Zbor Jacobus Gallus želi z nabožnimi koncerti po eni strani spojiti program z akustiko cerkve, po drugi pa — in to je bistveno — predstaviti občinstvu manj znane glasbene pojave ne kot posamezne primere, ampak v tematsko zaokroženih malih programskih enotah.

Koncert nabožne glasbe se prične s tremi skladbami iz svetovne literature: dva avtorja sta Čeha iz najbolj zgodnjega baroka, Adam Michna z Otradovic in Jan Campanus Vodnansky, tretji pa Mozart z Gallusovim motetom Stetit Jezus in medio. A to le za uvod.

Osrednji del programa je tisti, ki zadeva našo stvarnost glede izvora in vsebine pesmi in glede njenih avtorjev, saj so vsi (razen neznanega avtorja gregorijanskega koral) po rojstvu ali življenju vezani na Trst: Primož Trubar, Ivan Grbec, Marij Kogoj, Pavle Merku in Ubald Vravec.

Tu si sledijo tematske enote, ki želijo predstaviti naslednje glasbene pojave, najprej psalmodijo v treh različnih verskih in kulturnih območjih. Mogoče je primerjati gregorijanski koral v latinščini in z bogatimi melizmi, kar izvaja recimo »schola cantorum«, s protestantskim koralom v slovenščini in s preprosto melodijo, ki naj jo poje vse ljudstvo; in še z recitativnim petjem glagolske Slave z vmesnim vzklikanjem zbora.

Sledijo mladostne skladbe še ne dvajsetletnega Kogoja, ki je preživel dijaška leta v Gorici in je do leta

1912 napisal že nekaj skladb; v glavnem so to pesmi za cerkveno rabo, med katerimi izstopa po kompozicijski vrednosti Večerni zvon.

Drugi del koncerta pa seže na področje ljudske nabožne glasbene tradicije. Na sporedu so ljudske pesmi z nabožnim navdihom z različnih področij: iz Benečije, Karnije, osrednje Italije, Koroške in Slovenije.

Arhaičnost in globoko občuteno vsebino beneških pesmi nam posreduje etnomuzikolog in skladatelj Pavle Merku, ki je sam zapisal te pesmi na terenu in nam ponuja v priredbah ne le izvirno besedilo in melodijo, ampak z barvo in razpletom glasbene govornice odkriva značilne poteze beneške stvarnosti.

Občutljiv za ljudsko tradicijo lastnega območja in sosednjih pokrajin je tudi furlanski skladatelj Orlando Dipiazza: na programu sta

njegovi priredbi pesmi iz Paluzze o Gospodu, ki ureja vse v naravi, in kolednice iz Sutria z besedilom v latinščini in furlanščini.

Eden najpomembnejših italijanskih skladateljev tega stoletja Giorgio Federico Ghedini pa ni pozoren na filološke značilnosti, ampak nam v prosti interpretaciji predstavi pesmi o Mariji s severnega oziroma srednjejužnega italijanskega območja.

Nazadnje odkrivamo simbiozo svetega in posvetnega v slovenski ljudski pesmi v treh priredbah Ubald Vrabc. Pesem o ptici, ki poje Mariji, ima več kot sto inačic po vsem slovenskem prostoru, tako da izvora za prvo priredbo ni mogoče ugotoviti; druga je koroška ljudska s Suhe v Podjuni o Mariji, ki je po polji rajčava; tretja pa... slika romanje na Barbano tudi v izletniški luči. **Janko Ban**

»Sam študij je preveč dolgočasen«

Pogovor s kotalkarskim prvakom Samom Kokorovcem

Zamejski kotalkarski prvak Samo Kokorovec je svojo kariero sicer končal, kljub temu pa se s športom še vedno aktivno ukvarja. Postavili smo mu nekaj vprašanj o njegovi karieri, tekmovanjih, zmagah in drugih življenjskih zanimanjih.

Samo, kako se počutiš sedaj, ko nisi več aktiven športnik? Ti je po tekmovanjih dolgčas ali ne?

Najprej bi rad rekel, da sem nehal le z aktivnim umetnostnim kotalkanjem. Še vedno pa se ukvarjam s hokejem. Od časa do časa si še nadenem kotalke, ker sodelujem z društvom Polet pri revijah in drugih nastopih. Športa torej nisem popolnoma opustil; z njim pa imam še opravka tudi kot trener v Piranu in v Vidmu. Za velikimi treningi mi ni preveč dolgčas, saj vsi vedo, da je za športnika najtežje trenirati, medtem ko so tekme najlepši trenutek. Po slednjih se mi sicer malo toži, vsekakor pa imam v življenju tudi druga zanimanja.

Bi lahko za naše bralce povedal, kako se je pričela tvoja kotalkarska kariera?

Kotalkati sem začel leta 1975 predvsem zato, ker sem nekega dne na Opčinah prisostvoval kotalkarski reviji športnega društva Polet. Družinski prijatelji, ki so kotalkali pri Poletu, so nas povabili na revijo. Starši so si jo ogledali ter mene in mojega brata Mojмира vpisali v kotalkarsko tečajnico. Mislim, da je bil ta začetek podoben mnogim drugim: vsi, ki pričnejo s kotalkanjem, ponavadi to storijo, ker so to videli po televiziji ali pa ker so si ogledali kako kotalkarsko revijo. Ko si star pet let, se za kak šport ne navdušiš takoj. Na začetku je vse odvisno od staršev: če imaš starše, ki si res želijo, da se ukvarjaš s kakim športom, te seveda peljejo k treningom in se udeležujejo v društvenem delovanju. Ko pa zrasteš, to začenja veseliti tudi tebe. Mislim torej, da je to zelo odvisno od staršev.

Pri devetih oz. desetih letih sem se navdušil ne samo za šport kot tak, ampak predvsem za ambient, saj sem bil vedno s prijatelji. Izvenšolski ambient je po mojem za otroka zelo pomemben, saj nisi odvisen samo od šole: ko končaš šolo, moraš imeti tudi drugi ambient, v katerem se dobro počutiš s prijatelji itd. Kasneje sem se navdušil tudi za tekme. Sam sem začel hoditi k treningom; sam sem prosil mamo, da bi lahko šel k treningu.

Katerih nastopov se najraje spominjaš?

Najraje se seveda spominjam svoje prve zmage na državnem prvenstvu leta 1981, ko sem bil star enajst let. To je bila prva pomembnejša zmaga, zato je spomin nanjo zelo lep. Rad se spominjam tudi prvega nastopa v dresu državne reprezentance leta 1983 na mladinskem in kadetskem evropskem prvenstvu ter prve zmage na mladinskem evropskem prvenstvu leta 1985, ko sem premagal takratnega evropskega prvaka Guerro. Lepo je bilo tudi leta 1987: takrat sem prvič nastopil v članski kategoriji in na svetovnem prvenstvu. Osvojil sem drugo mesto na državnem prvenstvu, premagal me je la takratni svetovni prvak Biserni.

Najlepša pa je bila celotna lanska sezona. Služil sem vojaški rok, isto-

časno pa sem zmagal tri državne, tri evropske in en svetovni naslov ter eno bronasto kolajno v obveznih likih. Lanska sezona mi je veliko pomenila predvsem zato, ker sem se zares trudil, da sem sploh prišel do konca sezone, saj sem bil stalno v avtu ali vlaku na poti med Trstom in Rimom. Bilo je precej zahtevno leto.

S čim se v življenju še ukvarjaš?

Študiram, ko le morem. Dokler sem kotalkal, sem imel za študij zelo malo časa; vseeno pa sem utegnil kapitalizirati, kar se je dalo. Končal sem višjo šolo (geometre) s sedmico. Vpisal sem se na univerzo, in sicer na inženirstvo. Dokler sem kotalkal - razen lani, ko sem služil vojaški rok - sem polagal tudi izpite. Sedaj nadaljujem s študijem inženirstva, ki ni ravno najlažja fakulteta in mi jemlje precej časa. Poleg tega pa nočem samo študirati, ker so tako dnevi preveč dolgočasni. Odločil sem se, da bom še učil kotalkanje, tako da vsaj malo razgibam dan, ki bi bil drugače preveč dolgočasen.

Kateri so po tvojem mnenju perspektive našega športa?

Mislim, da imamo Slovenci v Trstu veliko srečo, da se čutimo kot velika skupina, tako da praktično sodelujemo med seboj. Slovenci smo kot ena družina. To je po mojem mnenju pravi ambient, da lahko dosežemo dobre rezultate, predvsem zato, ker kot športniki nimamo velikih odgovornosti, živimo v lepem ambientu, v dobri družbi, tako da postane lažje tudi delo. Mislim, da imamo v manjšini tudi dobre trenerje, tako da obstajajo pogoji za doseg dobrih rezultatov.

Hvala za pogovor.

**Pogovarjal se je
Ivan Žerjal**

Slikovni slovar Stanovanjska hiša

Pri založbi Devin, ki je nekako nasledila Založništvo tržaškega tiska, je pred nekaj meseci izšel slovensko-italijanski in italijansko-slovenski slikovni slovar o stanovanjski hiši. Gre za strokovni slovar, ki ga je pripravila Vanda Huzu.

V prvem delu priročnika je 30 tematskih poglavij z ustreznimi grafično ponazoritvijo. Tematska poglavja obsegajo izrazje, ki je v rabi za zunanost in notranost hiše in stanovanja ter seveda za razne napeljave, gradbene materiale in zidarsko orodje. Drugi del priročnika pa je slovensko-italijanski in italijansko-slovenski slovar. Slovenski del obsega 1250, italijanski pa okoli 1300 izrazov. Delo je znanstveno zasnovano, saj ga je avtorica pripravljala več let pod strokovnim mentorstvom prof. dr. Ade Vidoviča Muhe s Filozofske fakultete v Ljubljani. Jezikovni pregled je opravil prof. Janko Moder.

Tematski slovarji so seveda zelo koristni, posebno časnikarjem in prevajalcem. Naj pa ob tej priložnosti omenimo, da pravzaprav še vedno nimamo dobrega in uporabljivega splošnega slovensko-italijanskega in italijansko-slovenskega slovarja. Čas bi že bil, da bi prišli do velikega in sodobnega slovarja, saj so tisti, ki so sedaj na voljo, v praksi skoraj neuporabni, ker so nadvse zastareli in pomanjkljivi. (mab)

Pastoralni dnevi tržaške škofije

V soboto 24. in v nedeljo, 25. septembra, so bili v dvorani sv. Marije Velike pastoralni dnevi tržaške škofije. Tema letošnjih pastoralnih dni je bila Odgovorna prisotnost kristjanov na socialnem in političnem področju (1993-1995), ki je kot rdeča nit povezovala vse posege, med katerimi moramo omeniti sobotni predavanje msgr. Fernanda Pavanelle in dr. Sergia Galimbertija. Msgr. Pavanello je govoril o poteh solidarnosti, subsidiarnosti in zakonitosti, na katere mora kreniti kristjan v svojem družbenem delovanju; dr. Sergio Galimberti pa se je z odločnimi besedami zavzel za evangeljsko skrb za šibkejše, v tem okviru za potrebe slovenske manjšine in njene zaščite. Predsednik katoliške skupnosti na Tržaškem je na široko prikazal tudi pobudo slovenskih kristjanov, znano z imenom »prenova«. Na splošno pa se je v razpravi velika večina diskutantov zavzela za utrjevanje kulture dialoga in sodelovanja.

Nedeljskega dela letošnjih škofijskih pastoralnih dni se je udeležil tudi Slovenec prof. Tomaž Simčič, ki je govoril na temo Solidarnost in medetnični dialog. Uvodoma je dejal, da se je na Tržaškem o tej temi veliko pisalo in razmišljalo v preteklih desetletjih. Na dan so prišli tudi globoki in tehtni uvidi, začenši s škofovo učiteljsko besedo. Ne gre torej za to, da bi morali sedaj odkriti kaj novega, ampak za to, da že pridobljena spoznanja znova priključimo v spomin. O kulturi sožitja med tržaškimi kristjani se je govornik izrazil v smislu zmernega optimizma, češ da je zlasti med mladimi veliko takih, ki se trudijo, da bi premostili nespo-rizume in predsodke. Kar pa se tiče prihodnosti, je bil mnenja, da je treba vztrajati na poti, ki smo je že začeli, pa čeprav sredi težav in razočaranj. Krepili naj bi torej medosebne odnose med pripadniki obeh narodov; v duhu enakopravnosti in enakega dostojanstva obeh jezikov naj bi pospeševali dialog med obema skupnostima, trudili naj bi se za boljše medsebojno spoznavanje (v to mora najbrž vložiti več napora sku-

pnost italjanskega jezika), v razpravah o preteklosti naj bi se bolj naslanjali na izsledke zgodovinske stroke. Na koncu je Simčič predlagal ustanovitev stalnega posvetovalnega telesa, ki bi se izrecno ukvarjalo z medetničnim dialogom.

Katinara

Prihodnjo nedeljo bo naš škof zopet na pastoralnem obisku med nami. Vizitacija, ki se ponavlja vsakih nekaj let, je za nas izpraševanje vesti: koliko rastemo v veri, kako prihajamo na nedeljsko mašo in kako je nasploh z našim verskim življenjem v družini in družbi. S svojo prisotnostjo bomo pokazali, da smo za sprejem božje besede in za njeno uresničenje v vsakdanjem življenju. Gospod škof nas bo potrdil. Program pastoralnega obiska je naslednji:

v soboto, 1. oktobra, ob 15.15 sprejem pred cerkvijo. Sledi srečanje s slovensko mladino. Ob 16. uri sv. maša za slovenske vernike, ob 17. za italijanske.

V nedeljo, 2. oktobra, ob 9.30 sv. maša za slovenske vernike, ob 11.30 italijanska sv. maša in birma. Ob 12. uri srečanje za italijansko mladino, ob 17. uri srečanje s posamezniki, ki bi si želeli se srečati s škofom; ob 19. uri srečanje z župnijskim svetom, nato sklep in pogovor z vso župnijsko skupnostjo.

Poskrbimo, da bo letošnji obisk pomemben mejnik za našo župnijo in za udeležanje verskega življenja vsakega posameznika in skupnosti.

V sredo, 21. septembra 1994, je na tržaški univerzi uspešno opravila državni izpit in postala komercialist

dr. Mara Petaros.

Iskreno ji čestitajo in želijo obilo sreče v opravljanju prostega poklica mama Boža, očka Glavko, mati in tatko, sestra Nada, brata Aleš in Tomaž ter stric Stevo z družino.

ŠIRI KATOLIŠKI GLAS

Slovesnost v Gročani

Prostrana gozdna jasa pred razvalinami starodavne gročanske cerkve sv. Tomaža je bila prejšnjo nedeljo, 25. septembra, prizorišče mogočnega evharističnega slavja, ki je pomenilo začetek obnovitvenih del porušene župne cerkve. Slednja je postala žrtev težkih povojnih razmer, ko se je moral poslednji gročanski župnik umakniti in zapustiti župnijo. Zaradi vandalskega in nekulturnega odnosa novih oblastnikov je začela izropana cerkev naglo propadati.

V novih časih demokracije je vzniknila želja po obnovitvi gročanske cerkve predvsem na pobudo bazo-viškega g. župnika msgr. Marijana Živica ter mladega g. župnika iz Rodika Milana Preglja, kateremu je tudi poverjena uprava dela gročanske župnije, ki je po razmejnitvi pripadla Republiki Sloveniji. Slovesne nedeljske maše se je udeležilo več sto ljudi z obeh strani meje. Mašno daritev sta opravila oba omenjena župnika. G. Milan Pregelj je v mašnem nagovoru podal zgodovinski oris cerkve in župnije, obenem pa zbrano občestvo navdušil za postopno obnovo bogoslužnega prostora in zbiranje za to

Slovo od Pierine Pečar na Katinari

V ponedeljek, 19. septembra, smo se na katinarskem pokopališču poslovili od Pierine Kjuder Pečar, ki je več kot sedemdeset let pela v cerkvi sv. Trojice na Katinari.

Po rodu je bila iz Lonjerja, in sicer iz družine Kjuder, kjer sta bila petje in glasba življenjskega pomena. Z možem Maksom sta si pred vojno ustvarila družino in dolga leta gojila cerkveno in posvetno pesem ter skupaj izprievevala navezanost na svojo zemljo in jezik. Po moževi smrti je Pierina nesebično nadaljevala svoje poslanstvo pri cerkvenem pevskem zboru, dokler ji niso moči pojemale, saj je njen glas zadnjič odmeval v cerkvi le dva tedna pred smrtjo.

Za vso njeno požrtvovalnost in nesebičnost pri opravljanju svojega poslanstva ji je vsa katinarska fara iskreno hvaležna. Teško bo brez njene pesmi in njenega nasmeha.

Svojem naj gre najgloblje sožalje. O.P.O.

Umrla Sonja Senčar

V Bocnu na Južnem Tirolskem je 23. septembra umrla gospa Sonja Puchler z dekliškim priimkom Senčar. Rodila se je leta 1912 v Trbovljah, kasneje je živel v Ljubljani in po vojni na Opčinah, od koder jo je življenjska pot na začetku petdesetih let povedla v Bocen, kjer si je ustvarila družino.

Sonja Senčar je v prvih povojnih letih pomembno sodelovala pri ustanavljanju in utrjevanju slovenskega šolstva na Tržaškem. Pod zavezniško vojaško upravo je nekaj let opravljala pomembno funkcijo nadzorovalce vseh slovenskih otroških vrtcev. Poznana je bila kot dobra organizatorica, razvoj naših vrtcev pa je spremljala tudi s prizadeno odgovornostjo zavedne slovenske izobraženke. Tudi po preselitvi v Bocen je Sonja Senčar ohranila stike z našimi kraji in ljudmi, še predvsem zaradi družinskih vezi kot sestra rajnega dr. Boga Senčarja, ki se je javno udeleževal v tukajšnji slovenski skupnosti.

potrebni sredstev. V nadaljevanju je msgr. Živic obudil hvaležen spomin na župnika Zalokarja in tudi sam položil vernikom na srce potrebo po obnovi cerkve. Pri maši je s petjem sodeloval cerkveni pevski zbor iz Rodika, pomnožen s pevci Novega sv. Antona iz Trsta.

Po bogoslužju se je na prireditvenem prostoru nadaljevalo pravo ljudsko slavje ob domači pesmi ter številnih dobrotah, ki so jih pripra-

vile domače gospodinje. Bog daj, da bi se mogla darovati sv. maša vsaj v zasilno obnovljeni cerkvi v letu ob velikodušni podpori vernikov.

Denarna sredstva za popravilo cerkve sv. Tomaža lahko nakažete na žiro račun št. 51400-620-63 05 120019-12049/98 s pripisom za cerkev sv. Tomaža ali pa jih osebno nakažite msgr. Živicu ali župniku v Rodiku.

Množica vernikov pri sv. maši v Gročani.

Obisk v Ljubljani

»Prostor in kultura«, trodnevni obisk v Ljubljani od 12. do 14. septembra, je organiziral Slovenski dijaški dom Simon Gregorčič; to nikakor ni bil le običajen izlet. Njegov namen je bil seznaniti nas, slovenske goriške študente in dijakke, s prestolničnim političnim, kulturnim in družbenim življenjem. Slovenska mladina v Gorici razen šole nima nobene druge izobraževalne vzpodbude. Znanje pa je edino sredstvo, ki nam omogoča, da se kot manjšina uveljavljamo. Zamejski prostor bo namreč lahko zaživel s polno močjo samo tedaj, če bomo mi dovolj vitalni in motivirani, da ohranimo našo kulturo na primerljivi ravni z obema državnima okoljema. Redni in pogosti stiki z matično domovino in z njenimi uglednimi predstavniki pa nam pri tem lahko odločilno pomagajo.

Najprej smo se srečali z dr. Irene Mislej, predsednico slovenske konference Slovenskega svetovnega kongresa. Prvenstveni cilj ustanove je vzpostavljanje stikov med slovensko inteligenco po vsem svetu. V tem razpoloženju smo se srečali pri kosilu z dr. Petrom Venclem, sekretarjem za Slovence po svetu. Na kratko nam je obrazložil odnose med Slovenijo in Italijo ter status obeh manjšin. V popoldanski urah smo se sprehodili po Plečnikovi Ljubljani v družbi arh. Janka Rožica, ki nam je na zelo zanimiv način podal arhitektonsko zgodovino mesta. Zvečer smo si v Cankarjevem domu ogledali predstavo Novi organon režiserja Emila Hrvatina: lep primer alternativnega gledališča.

Naslednjega dne smo obiskali raziskovalni Inštitut Jožef Štefan, kar je bilo za naše »znanstvenike« prava poslatica. Srečanje s slovenskimi znanstveniki je bilo izrečno zanimivo, vendar tudi naporno: govorijo namreč v svojem jeziku in razlagajo stroko, kakor če bi bili vsi poslušalci izvedenci. Inštitut ima dan »odprtih vrat« v soboto, 15. oktobra. Na filozofski fakulteti smo imeli zanimiv pogovor z ministrom za šolstvo dr. Slavkom Gabrom o možnostih študija za Slovence v zamejstvu. Dekan fakultete prof. dr. Franc Jerman in prof. slovenskega jezikoslovja dr.

Breda Pogorelec pa sta nam podrobneje orisala študij in obseg fakultete. Poleg Filozofske fakultete smo obiskali tudi Fakulteto za družbene vede. Pričakala sta nas dekan prof. dr. Ivan Svetlik in prodekan dr. Bojko Bučar. Zatem pa nam je prof. dr. Veljko Rus, evropsko znani sociolog, na kratko ilustriral volilno vedenje Slovencev, problem privatizacije v Sloveniji in pa vprašanje zaposlitve po študiju. Njegovo predavanje je bilo izredno zanimivo in privlačno. Ogledali smo si Moderno in Narodno galerijo, na neobičajnem obisku smo bili tudi na TV Slovenija. Videli smo v živo, kar navadno gledamo po ekranu. Pogovorili smo se z znano voditeljico Mišo Molk, ki pripravlja oddajo Križ-Kraž, in pa s filmskim kritikom Majdo Širco, ki souvarja tudi druge kulturne oddaje. Obe sta dali vtis izredno sposobnih in uspešnih žensk.

Ljubljana je živo mesto, predvsem pa mlado in polno moči. Ljubljana je srce države, ki ji pripadamo tudi mi, če že ne ozemeljsko, pa vsaj duhovno ali idealno.

Mara Černic

Center za izvenšolsko izobraževanje iz Gorice prireja v petek, 30. septembra, zanimiv izlet v Trst za vse, ki so končali višjo šolo, in za slovenske višješolce. Center, ki deluje v okviru dijaškega doma Simona Gregorčiča, hoče na ta način predstaviti slovenskim študentom slovenske strukture na Tržaškem. Program obiska na Tržaškem je naslednji: ob 13.40 se bodo udeleženci izleta zbrali pred slovenskim šolskim centrom v ulici Puccini, ob 16. uri si bodo ogledali tržaški radio Trst A, ob 16.45 bodo na sedežu Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, ob 17.30 bodo v Narodni in študijski knjižnici v ulici sv. Frančiška, ob 18.30 jih bodo sprejeli na Primorskem dnevniku v ulici Montechi. Prihod v Gorico je predviden okrog 20.30. Prevoz v Trst je z osebnimi avtomobili, prijave in informacije pa sprejemajo na upravi Slovenskega dijaškega doma Simona Gregorčiča v Gorici v ulici Montesanto 84 ali po telefonu na številko 533495. **-JP-**

Živahna nedelja v Gorici

Goriški najstniki ob prerivanju in vpitju (foto SR)

Preteklo nedeljo je bilo na goriških ulicah izredno živahno vzdušje; človeku se je zdelo, da so goriški organizatorji priredili letos Andrejev semenj kar dva - tri mesece prej, toliko ljudi se je namreč trlo v goriškem mestnem središču. Pa ni bil Andrejev semenj, šlo je le za čisto trgovsko ponudbo. Trgovine so bile namreč odprte zaradi modnega sejma na goriškem razstavišču ob Sočiči, ki so mu dali zvence in malce izrabljeno ime Mittelmoda. Od 1. do 3. oktobra pa bo na sejmišču še Flash moda. V nedeljo so organizatorji poskrbeli, da so v Gorico prišle nič

manj kot slavne tri deklice iz sedaj že legendarnega zbora najstnic, ki nastopajo v dnevi televizijski oddaji »Non è la Rai« na Berlusconijevem kanalu Italia 1. Režiser Boncompagni je namreč že pred leti dvignil veliko prahu, ko je v oddajo uvrstil okrog sto najstnic in jih zelo pomamljivo oblekel... Take so še danes v oddaji, ki jo vsak dan gleda na milijone italijanskih najstnikov. Prav zato so tudi goriški najstniki - in ne samo oni! - napolnili trg na Travniku, ko se je trojica deklet ob bučni glasbi malce zvijala in slabo prepevala nekaj pesmi. Na tisoče ljudi je odšlo z debelim nosom po predstavi na korzo Italija, kjer so nastopale druge skupine; nekaj sto ljudi pa je cel popoldan stalo v vrsti pred neko trgovino na Korzu samo zato, da so dobili (ne vsi!) avtogram omenjenih najstnic. Lahko rečemo, da je danes v Italiji televizija res skoraj vse! **-JP-**

Večina piscev, ki jih poznam, na žalost ne zna brati.

Miguel de Unamuno

Rupa

19. septembra je umrla ga. Milka Povodnik vd. Pavletič. Čeprav je dolgo bolela, je vendar vsakič, zlasti ob hitri pomoči zdravniškega osebja v bolnici, premagovala bolezni. Tokrat pa je izdihnila sihu Emilu v rokah v avtomobilu, ko jo je peljal proti bolnici. Dan prej se je šla duhovno okrepčat na Grad pri Mirnu. Tja je sicer vedno rada romala

kakor vsi okoličani. Žalostna Marija jo je gotovo pospremila k Očetu, ker je bila ne samo verna, pač pa tudi zelo dobra. Mnóžica mož in žena jo je zelo cenila. Udeležba pri pogrebu je to potrdila.

Pri pogrebnih sv. maši je pel MPZ Rupa-Peč. Vsi smo molili zanjo.

Hčerama in sinu z družinami želimo tolažbe. Prav tako številnim sorodnikom.

ž u

1994 - MEDNARODNO LETO DRUŽINE

ŠTANDREŽ - DOM A. GREGORČIČ - 1. IN 2. OKTOBRA

Sobota, 1. oktobra 1994: ob 20. uri predavanje msgr. Renata Podbersiča na temo: Mož in žena: eno in vendar dve osebi.

Nedelja, 2. oktobra 1994: 10.30 Sv. maša - 11.30 Likovna delavnica za otroke - 12.30 Kosilo - 15.00 Okrogla miza na temo: Svobodna vzgoja ali vzgoja za svobodo? - 17.00 Predstava: Igra zamenjav ali Skupaj je lepše.

Prosvetno društvo
ŠTANDREŽ
sklicuje

Redni letni občni zbor

v četrtek, 6. oktobra 1994,
ob 20.30
v župnijski dvorani
A. Gregorčič v Štandrežu

Duhovna obnova za družbenice in žene bo v nedeljo, 9. oktobra, v Zavodu sv. Frančiškanski pater s Kapele. Začetek ob 9. uri, zaključek ob 17. uri s sv. mašo.

Žene, privoščite si en dan duhovnega počitka!

Lanska Cecilijanka po radiu Trst A

Od prihodnjega tedna - točneje od ponedeljka, 3. oktobra - bo radio Trst A vsak dan od ponedeljka do petka ob 12.40 oddajal nastope pevskih zborov, ki so se udeležili lanske Cecilijanke. Oddaje o lanske Cecilijanki bodo na sporedu ves mesec oktober.

V Gorici prodajam stanovanje v novi dvonadstropni hiši na lepem in mirnem kraju. Interesenti se lahko obrnejo na upravo Katoliškega glasa, tel. 0481/533177.

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO

EMIL KOMEL
GORICA

DIPLOMSKI NASTOP

Suzana Ferfolja, klavir

Župnijska dvorana v Doberdodu
Sreda, 5. oktobra 1994, ob 20.30

Zveza slovenske katoliške prosvete - Gorica
Slovenska prosveta - Trst
Krščanska kulturna zveza - Celovec
Katoliška knjigarna - Gorica

Koroški kulturni dnevi na Primorskem

Razstava del koroških slikarjev
Zorke Loiskandl in Valentina Omana
Otvoritev v petek, 7. oktobra, ob 18. uri,
v galeriji Katoliške knjigarne v Gorici.
Glasbeni okvir Kristina Filipič in Janja Kassl

Čestitke

Števerjan: Bruna je povila Rajkoto prvorojenko MATEJO. Srečnima staršema čestita števerjansko župnijsko občestvo, društvo Sedej in Mešani zbor.

obvestila

V nedeljo, 2. oktobra, bo v Podgori vsakoletna PROCESIJA ROŽNOVEN-SKE MATERE BOŽJE. Ob 14.30 v cerkvi molitev rožnega venca, ob 15. procesija s kipom Matere božje po vaških ulicah. Po končanem obredu koncert ansambla Gigi-ja Lo Re in tombola. Sledi družabnost s štrklji in z dobro kapljico. Vsi topla vabljeni.

MLADINSKI PEVSKI ZBOR VRH SV. MIHAELA vabi stare in nove člane na redne pevske vaje, ki bodo vsako sredo ob 16.30 v OŠ na Vrhu.

V MARIJINEM DOMU PRI SV. IVANU bo v soboto, 1. oktobra, ob 20. uri, in v nedeljo, 2. oktobra, ob 17. uri predstava Bogataška norost v izvedbi gledališke skupine Beseda. Režija Adrijan Rustja. Toplo vabljeni!

V nedeljo, 2. oktobra, bo v BARKOVLAH TRADICIONALNA ROŽNOVENSKA PROCESIJA po maši ob 8. uri. Vodil jo bo škofov vikar g. Franc Vončina. Dobrodošli so narodne noše in skavti.

SLOVENSKA VINCENCIJEVA KONFERENCA bo začela novo delovno leto s praznovanjem svojega zavetnika sv. Vincencija Pavelskega v sredo, 5. oktobra. V ul. delle Doccie 34 pri šolskih sestrah pri Sv. Ivanu v Trstu bo ob 16. uri msgr. dr. Lojze Škerl daroval sv. mašo. Sledil bo razgovor o koloniji in drugih dejavnostih ter družabnost. Vabljeni člani, članice in prijatelji!

V četrtek, 6. oktobra, bo običajna SV. MAŠA ZA DUHOVNE POKLICE IN MLADINO V BARKOVLAH ob 17.30. Vabita Slovenska Vincencijeva konferenca in Klub prijateljstva.

V zvezi z izletom SVK in Kluba prijateljstva 14. oktobra po Dolenjski (vpisovanje do 5. okt. pri Fortunatu) bo v ponedeljek, 10. okt., ob 16. uri, v ul. Donizetti 3 v Trstu RAZGOVOR OB PREDVAJANJU VIDEOKASET. Poleg udeležencev izleta so vabljeni vsi, ki želijo videti lepo dolenjsko pokrajino vsaj v slikah in slišati nekaj zanimivosti. Pogovorili se bomo tudi o predlogih za letošnji program delovanja Kluba prijateljstva.

DAROVI

N.N. Podgora: Za cerkev na Sv. Gori 100.000 in za slov. misijone 50.000 lir.
V spomin pok. Albine Sirk, Krmin: prijatelji in člani pevskega zbora pri Subidi darujejo za misijonarja Danila Lisjaka, Burundi, 165.000, za s. Bogdano Kavčič 165.000 lir.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:
Dušan Jakomin

Izdaja: Zadruga Goriška Mohorjeva
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00480890318

Tiska: Tiskarna Budin
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia

Letna naročnina v lirah:

Italija	55.000
Slovenija	55.000
inozemstvo	80.000
zračna pošta	100.000

Oglasi in osmrtnice: 1 modulo (5 cm višine v enem stolpcu) 45.000 lir + 19% IVA. Možne so sestave z več enako velikimi moduli, ne pa vmesne mere.

Član:

ZDRUGA GORIŠKA MOHORJEVA
PERIODIČNEGA TISKA

ZVEZA ITALIJANSKIH
KATOLIŠKIH TEDNIKOV